

Po przyjeździe komendanta

Komendant przyjechał... Zwracają się ku niemu oczy całej Polski - i tej, która od samego początku szła z nim i za nim, - i tej, która go nienawidziła i nienawidzi, a ucieka się pod jego skrzydła opiekuńcze, pragnąc uczynić z niego tarczę dla przywilejów...

Kursują po mieście plotki o tym, jakoby Piłsudski miał iść z endekami (sic!), roznosi się wiadomość o tym, że pragnie on koncentracji ogólnie - narodowej. W tej powodzi sprzecznych i wykluczających się wzajem pogłosek tonie to, co winno być znanym już narodowi: właściwe oblicze jego.

Człowiek ten przez życie całe szukał istotnej siły w Polsce, człowiek ten widział, jak zmarniały są warstwy posiadające, przeżył w swej świadomości epokę trójlojalizmu, przystosowania się do warunków, widział następnie, jak wzrastał ruch opozycyjny w dwu odłamach - wszechpolskim i socjalistycznym - i widział, jak kompromis z interesem mieszczaństwa i ziemian z ruchu wszechpolskiego zrobił nowy system ugody, - widział odrodzenie się ruchu ludowego i robotniczego w czasie wojny, widział ofiary najlepszej części naszej młodzieży na wojnie - i widział, jak później w mundury, rozstawione przez Herwinów, Osterów ubierali się... choćby Radziwiłłowie i Rozwadowscy. Wie On; gdzie jest ofiara, a gdzie polityczne pasożytnictwo, nakładanie swej marki na ruch, by go dla własnych celów wyzyskać.

W chwili obecnej widzi On z jednej strony Tymczasowy Rząd Ludowy w Lublinie, idący w myśl interesów chłopca i robotnika, z drugiej koalicję wszystkich sił wrogich - zacząwszy od Koła Międzypartyjnego, skończywszy na Lidze Państwowości - sił, które wszelką możliwą ugodą, wszelką małostkowością polityczną się splamiły...

Między tymi dwiema grupami każą Mu wybierać tak, jakby wybór nie został przez Niego dawno uczyniony: jakby nie był On wodzem właśnie tego świata nowego, którego przedstawicielem jest Rząd Tymczasowy!

Niech krążą plotki! Niech organy, wczoraj czarnożółte, dziś koalicyjne, zapewniają, iż wszystko przeciw nam: mamy za sobą lud, mamy na swoim czele Komendanta!